

Cifra ediției

2,5
miliarde euro

Reprezintă suma pe care, în opinia ministrului economiei și finanțelor Varujan Vosganian, o va absorbi România, din fondurile structurale, în anul 2008.

Euro-mituri

Printre zvonurile care circulă în rândul celor interesați de fondurile UE se găsesc și cele legate de modalitățile de rambursare a cheltuielilor. Adevărul despre acestea și alte „mituri”, în pagina 12.

Anul 2 • Nr. 8

12 pagini

3-16 decembrie

2007

Tiraj:

80.000 exemplare

euROpeanul

Fondurile europene pe înțelesul tău

Publicație bilunară editată de

MINISTERUL DEZVOLTĂRII
LUCRĂRIILOR PUBLICE ȘI LOCUINTELOR

Se distribuie gratuit

BLOC NOTES

Al patrulea proiect de mediu, transmis CE

Extinderea și reabilitarea sistemelor de apă potabilă și apă uzată în județul Călărași fac obiectul celui de-al patrulea proiect de infrastructură de mediu pe care Ministerul Mediului și Dezvoltării Durabile l-a transmis Comisiei Europene spre aprobare pentru finanțare prin Programul Operațional Sectorial Mediu, Axa Prioritară 1 „Extinderea și modernizarea sistemelor de apă și apă uzată”. Valoarea investiției se ridică la circa 100 de milioane de euro.

Licitație de proiecte la frontiera cu Republica Moldova

Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Locuințelor a lansat licitația deschisă de proiecte pentru schema de granturi PHARE CBC 2006, Prioritatea 1 „Dezvoltare Economică și Socială” a Programului de Vecinătate România-Republica Moldova. Bugetul disponibil pentru această licitație, din fondurile PHARE și din cofinanțare națională, se ridică la 10,134 milioane euro. Pot depune proiecte autoritățile publice locale și ONG-urile din zona graniței dintre România și Republica Moldova.

S-au anunțat câștigătorii pentru PHARE 2005 - IMM

Agenția pentru Dezvoltare Regională București-Ilfov a selectat opt dintr-un total de 21 de proiecte depuse pentru schema „Asistență acordată IMM-urilor, în scopul achiziționării de servicii de consultanță în afaceri”, ce va fi implementată în cadrul Programului PHARE 2005 - CES. Obiectivul general al schemei constă în îmbunătățirea accesului întreprinderilor mici și mijlocii la servicii de dezvoltare a afacerilor, oferite de către prestatorii de servicii de consultanță pentru dezvoltarea IMM-urilor, creșterea competitivității și îmbunătățirea accesului acestora la finanțare.

Foto: europa.eu

Măsuri de siguranță pentru cheltuirea corectă a fondurilor

România încearcă să evite greșeli făcute de alte state în absorbția fondurilor europene. Decizia de impunere a unor garanții pentru implementarea corectă a proiectelor europene a fost luată după ce unele state, intrate în 2004, au avut probleme legate de cheltuirea banilor, dar și de menținerea obiectului investiției.

Anda Georgescu

Axa 1 din Programul Operațional Sectorial „Creșterea competitivității economice”, destinată consolidării și dezvoltării productivității companiilor, pre-

supune garanții primare de 50% din grantul acordat, dar și garanții pentru postimplementare, care pot ajunge la 20% din grant. Întreprinderile mici și mijlocii trebuie să participe nu numai cu proiecte bune, cu bani pentru cofinanțare, ci și cu scrisori de garantare a investiției. Totuși, se poate spune că România este un caz fericit, dat fiind faptul că multe dintre țările europene impun garanții de 100% din suma totală acordată. Cum se obțin aceste garanții? O parte din băncile comerciale și Fondul Național de Garantare pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii (FNGCIMM) au produse special concepute pentru beneficiarii de finanțări europene.

O soluție pentru accesul la capitalul de risc o va reprezenta și inițiativa JEREMIE, care se va lansa la jumătatea anului 2008. Pentru a ajuta companiile potențial beneficiare de fonduri europene, FNGCIMM a redus comisionul de garantare pentru cofinanțări de la 2% la 1%, ca urmare a diminuării riscului în urma unui filtru dublu de selecție a proiectelor. Instituția amintită mai are o „ofertă” pentru cei care au nevoie sprijin în vederea atragerii de fonduri: garantarea sau chiar finanțarea serviciilor de consultanță necesare pentru realizarea proiectelor.

Pagina 4 - Afaceri de ti(m)p nou

Vasile Pușcaș Există o foame de fonduri UE în domeniile cheie

Vasile Pușcaș, fost negociator-șef pe relația cu Uniunea Europeană (în perioada de preaderare - n.r.) a explicat pentru euROpeanul care sunt domeniile unde infuzia de finanțări este absolut necesară.

Există o foame reală în domeniul dezvoltării rurale, cele patru miliarde de euro alocate

de Uniunea Europeană putând fi absorbite repede, în cazul în care va exista interes pentru domeniu. De asemenea, cred că există o foame mare de fonduri în domeniul dezvoltării regionale și competitivității, la fel cum există pentru administrație, domeniu finanțat prin programul de asistență tehnică.

(continuare în pagina 11)

Alocările pentru PHARE, ISPA și SAPARD în 2006

Comisia Europeană a publicat la 9 noiembrie cel de-al șaptelea raport către Parlamentul European și Consiliul care cuprinde activitățile finanțate prin cele trei instrumente de preaderare, PHARE, ISPA și SAPARD, în 2006. Alocările pe țări (în milioane de euro):

	PHARE	ISPA	SAPARD	Total
Bulgaria	305,3	82,4	167,8	555,5
România	544,3	192,4	377,9	1114,6
Croația	78,2	25	34,4	137,6
Total	927,8	299,8	580,1	1807,7

Zeci de proiecte anchetate

Departamentul de Luptă Antifraudă a deschis, numai în 2007, 95 de dosare pentru verificarea modului în care sunt cheltuite fondurile europene. Interviu cu Ovidiu Dobleagă, șeful DLAF.

pagina 3

Calificări pentru bucătari și ospătari

Patronatele din Regiunea Oltenia au obținut peste 50.000 de euro pentru a oferi cursuri de instruire în domeniul serviciilor turistice.

pagina 5

Bugetul de stat salvează investițiile în infrastructură

Câteva proiecte de infrastructură de apă, finanțate prin programul SAMTID, se află în impas și primesc fonduri suplimentare de la Guvern.

pagina 6

Intră în dialog cu redacția euROpeanul

Întrebă tot ce te interesează despre fondurile europene și experții cu care colaborăm îți vor răspunde.

pagina 11

Manuela Preoteasa

O simplă idee, ca de exemplu...

Forța exemplului, cu bune și rele, nu neapărat în sensul de model, ci punctarea anumitor elemente despre proiectele finanțate face adesea cât o mie de cuvinte. Înainte de orice, un întreprinzător trebuie să știe de la ce idee să pornească, pentru a accesa finanțări, pe care să o gândească în acord cu strategia sa de dezvoltare.

Pornind de la această premiză, editorialul de față vă propune o trecere în revistă a câtorva dintre investițiile cu fonduri europene, din perioada pe care o putem analiza: cea dinaintea aderării. Listele contractelor încheiate pot părea, pentru unii, simple nume sau cifre fără semnificație, însă, luate aparte sau în ansamblu, ideile finanțate reprezintă un indicator al regiunii.

Modernizarea unei brutării, un centru de vulcanizare și alte servicii auto, linie de producție pentru ambalaje de carton sau pentru materiale din polistiren expandat, producție de consumabile, dezvoltarea activității de marketing, dezvoltarea construcțiilor, managementul afacerilor ne-agricole în mediul rural, microîntreprindere pentru echipamente de iluminat, producția de componente electronice, decorarea spațiilor de locuit, moară de grâu, fabrică de nutrețuri combinate, tehnologii pentru bransarea la rețeaua de apă – sunt tot atâtea idei pe care întreprinzătorii le-au pus în aplicare. Proiecte de acest tip au primit finanțări nerambursabile de până la 50 de mii de euro, la care s-au adăugat contribuțiile proprii.

Tot grație unui proiect Phare, orașul Călărași are laborator pentru verificarea produselor animale, realizat în cadrul Colegiului Agricol (proiect de 50.000 de euro, din care 60% finanțare nerambursabilă).

Merită atenție și ideile destinate turismului: modernizarea hotelurilor sau construirea unor complexe turistice de sport și agrement. În sectorul afacerilor, anumite organizații, cum sunt Camerele de Comerț, Industrie și Agricultură, au propus soluții IT pentru reducerea birocrăției.

În mediul public, frecvente au fost reabilitările de drumuri sau poduri de exemplu, cel peste râul Ialomița, la Teiș, Târgoviște), iar primăriile s-au orientat destul de mult către proiecte care să protejeze mediul: reciclarea deșeurilor, colectare și transport deșeurii menajere, pe care le găsim atât ca proiecte de sine stătătoare în sate și orașe, dar și ca proiecte integrate între mai multe localități.

O serie de finanțări a vizat domeniul educației, în care s-au implicat instituții diverse: de la universități la inspectorate școlare sau organizații non-guvernamentale, acestea din urmă axate pe training. Alte proiecte interesante, tot din sectorul educație-instruire, merită amintite: școala tehnologiei informației și comunicațiilor, e-Jobs, Manual pentru întreprinzători.

Nu întâmplător am lăsat la final „manualul pentru întreprinzători”. În domeniul fondurilor europene, fiecare și-ar dori un manual, o colecție de rețete care să ne scutească de eforturile necesare găsirii unei idei, a scrierii unei solicitări, a punerii în practică a proiectului. Nu există manuale universale valabile, după cum nu există idei proaste sau bune. În termenii fondurilor europene, există idei finanțabile sau nu.

Iar în această privință cunoașterea regulilor va face diferența.

Esențialul despre Ghidul solicitantului pentru proiectele de mediu

Aprobarea POS „Mediu” de către Comisia Europeană, în iulie 2007, a dat semnalul pentru transmiterea către Comisie, spre aprobare, a proiectelor care fuseseră deja pregătite în sectorul de apă și apă uzată, precum și pentru lansarea cererii de proiecte privind protecția naturii.

Silviu Stoica, secretar de stat, Ministerul Mediului și Dezvoltării Durabile

În acest context, Autoritatea de Management POS „Mediu”, al cărei rol este să asigure gestionarea acestui Program Operațional, întocmește Ghidurile solicitantului pentru diverse tipuri de proiecte care pot fi finanțate de Uniunea Europeană și de statul român. Deocamdată, există trei Ghiduri finalizate, pentru proiectele de apă și apă uzată, gestionarea deșeurilor și cel dedicat proiectelor vizând ariile protejate. Acesta din urmă a fost lansat oficial în data de 8 octombrie, și apoi în toate cele opt regiuni ale țării, organizându-se evenimente speciale, la care au participat potențialii aplicanți.

Aproximativ 25 de intenții de depunere de proiecte privind ariile protejate din toată țara au fost deja exprimate, în timp ce pentru sectoarele de apă și deșeurii există liste orientative de proiecte, pregătite prin asistență tehnică ISPA. Pe măsură ce sunt finalizate, aplicațiile de proiect (cererile de finanțare) se transmit la Bruxelles pentru aprobare. Primele patru aplicații de proiecte, pentru Cluj-Sălaj, Giurgiu, Turda-Câmpia Turzii și Călărași, cu o valoare de investiții de aproximativ 470 milioane euro,

au fost finalizate și transmise la Bruxelles în cursul lunilor septembrie-noiembrie a.c.

În procesul de consultare privind Ghidurile, s-a ținut cont de comentariile pertinente trimise, și unele au fost chiar incluse în variantele revizuite ale acestora. Pentru Autoritatea de Management, opiniile exprimate au arătat că, pe de o parte, tot mai multe persoane conștientizează responsabilitățile pe care le au privind protejarea naturii, dar și, pe de altă parte, că există instituții, organizații, chiar și companii interesate să promoveze proiecte de mediu, care urmăresc nu doar îmbunătățirea stării mediului, ci și a calității vieții cetățenilor.

Comentarii și răspunsuri

Întrebările adresate Autorității de Management denotă nu numai interesul pentru aspectele de mediu și cunoașterea, mai mult sau mai puțin aprofundată, a regulilor ce trebuie respectate pentru obținerea fondurilor europene, ci și interes pentru realizarea unor propuneri de proiecte cât mai corecte, și, așadar, intenția de a le prezenta, de a intra în competiție și de a câștiga. Pentru exemplificare, iată câteva comentarii și întrebări legate de Ghiduri, cu răspunsurile date:

■ În cazul unei competiții de proiecte, cum vor aprecia evaluatorii care dintre activitățile eligibile, conform POS Mediu, sunt mai importante pentru conservarea naturii decât celelalte? – Pentru această primă solicitare de proiecte, nu exista limită de buget; ca atare, maturitatea proiectelor relevante va conta în aprecierea evaluatorilor. Ca regulă generală, se evaluează dacă activitățile propuse în pro-

Foto: europa.eu

iect constituie priorități conform Planului de Management sau, în lipsa acestuia, conform unui plan de măsuri pentru aria naturală respectivă. Pe de altă parte, fiecare proiect are specificul său. De aceea, evaluatorul analizează activitățile propuse prin prisma obiectivelor proiectului.

■ Un beneficiar poate depune mai multe proiecte? Da, dacă dovedește că are capacitatea tehnică și financiară să le gestioneze.

■ Companiile private pot primi finanțare pentru investiții de mediu prin POS „Mediu”? Din păcate, nu pentru perioada 2007-2013, dar pot apela la alte Programe Operaționale, pentru că fiecare are o componentă privind natura, sau la Fondul pentru Mediu.

Unul dintre cele mai importante comentarii, care a influențat considerabil forma actuală a POS „Mediu”, este cel formulat de organizațiile neguvernamentale de mediu, care au propus includerea unei axe speciale dedicate

protecției naturii, ceea ce a devenit, mai târziu, Axa Prioritară 4.

Sume diferite, în funcție de proiecte

Valoarea maximă a finanțării acordate pentru costurile totale eligibile (adică acelea care, potrivit regulilor europene și naționale, pot fi suportate de fondurile UE și de statul român) e diferită în funcție de proiecte. Cele care au ca obiect apă și apă uzată pot primi 98% din valoarea de la Fondul de Coeziune (85%) și din bugetul de stat (13%), restul fiind acoperit de organizația/instituția care a aplicat. Pentru proiectele privind gestionarea deșeurilor - 98% (80% Fondul European de Dezvoltare Regională și 18% buget de stat); încălzire urbană - 95% (50% FC, 45% buget de stat); protecția naturii 100% (80% FEDR și 20% buget de stat). În fine, proiectele vizând protecția împotriva dezastrelor naturale pot beneficia de 80% din Fondul de Coeziune.

NOUȚĂȚI

CE a selectat propunerile de finanțare pentru proiecte de transport transeuropean

Comisia Europeană a prezentat propunerile de finanțare pentru proiectele legate de rețeaua transeuropeană de transport (TEN-T), pentru perioada 2007-2013. Comisia a acordat prioritate proiectelor transfrontaliere și modalităților ecologice de transport. Comisia a primit 221 de propuneri de proiect, sumele solicitate, ce se ridică la peste 11,5 miliarde de euro, depășind cu mult bugetul comunitar de 5,1 miliarde de euro. Printre proiectele selectate cărora li se acordă o asistență semnificativă se numără linia de mare viteză Lisboa-Madrid, proiectul „Rail Baltica”, studiile pentru linia „Trieste – Divaca” între Slovenia și Italia, legătura fluvială internă Sena-Scheldt. Pe lângă acestea, Comisia a mai selectat propuneri în domeniul sistemului european de gestionare a traficului feroviar (ERTMS), al sistemului inteligent de transport (ITS) și al gestionării traficului aerian (ATM).

Inițiativa CE pentru îmbunătățirea accesului IMM-urilor la microcredite

Comisarul european pentru politică regională, Danuta Hübner, a prezentat o inițiativă menită să îmbunătățească accesul micilor întreprinderi și persoanelor excluse social la finanțare pentru activități independente.

Foto: europa.eu

Danuta Hübner

Inițiativa invită statele membre să își adapteze cadrele naționale instituționale, legale și comerciale, așa încât acestea să încurajeze dezvoltarea microcreditului. Totodată, inițiativa recomandă un nou cadru la nivel european, cu personal care să ofere expertiză și sprijin în dezvoltarea instituțiilor nonbancare de microfinanțare în statele membre. Potrivit DG Regio, la nivel comunitar, cererea de microcredite (împrumuturi, în medie, de aproximativ 7.700 euro) vine în cea mai mare parte din partea persoanelor care înființează întreprinderi mici în sectorul serviciilor.

Forum Civic și de Afaceri pentru fonduri structurale

Toți cei interesați să chestioneze public autoritățile asupra stadiului pregătirilor pentru absorbția fondurilor structurale, să facă sugestii și să își spună punctele de vedere în acest sens sunt invitați, în data de 10 decembrie, la Forumul Civic și de Afaceri pentru Stimularea Absorbției Fondurilor Europene. Evenimentul va avea loc la World Trade Center București, sub patronajul de onoare al Președinției UE și prin medierea ASR Prințesa Margareta a României și AS Prințesa Radu, Reprezentantul Special al Guvernului României. Organizația inițiatoare este EUROLINK-House of Europe.

Ovidiu Dobleagă:

„În 2007 am controlat proiecte în valoare de peste 200 de milioane de euro“

Ovidiu Dobleagă, șeful Departamentului de Luptă Antifraudă (DLAF), a explicat pentru euROpeanul care este mecanismul controalelor efectuate de experții instituției pentru depistarea celor care încearcă să „sustragă” banii publici europeni. Cele 95 de dosare „deschise” în 2007 reprezintă un record în activitatea DLAF. În același timp, Departamentul a centralizat și a transmis Comisiei Europene un număr record de nereguli (aferele anului 2006), din cele raportate de autoritățile de implementare ale programelor UE de preaderare. Șeful DLAF spune că, uneori, autoritățile competente au raportat „în exces”.

Ioana Morovan

euROpeanul: Care sunt noutățile de anul acesta în activitatea DLAF?

Ovidiu Dobleagă: Am deschis 95 de dosare pentru control. Numărul lor mai poate crește până la sfârșitul anului. Valoarea proiectelor controlate depășește 205 milioane de euro. În „portofoliu”, avem proiecte de la valori relativ mici, unde banii au fost efectiv băgați în buzunar, deci fraudă clară, până la proiecte de 20 – 30 de milioane de euro, pe care le cercetăm. Tot în 2007, am finalizat 61 de dosare, din care am constatat posibile fraude în 42. Din cele rămase în lucru, multe se află în faza de finalizare a raportului de control. „Simple” nereguli au fost constatate în zece cazuri, iar în nouă dosare nu s-a confirmat suspiciunea. Direcția Națională Anticorupție (DNA) ne-a sesizat, la rândul său, un dosar, pe care l-am transmis înapoi împreună cu celelalte 42. Așadar, am trimis la DNA 43 de dosare.

euROpeanul: Ce feedback aveți de la Bruxelles?

Ovidiu Dobleagă: Raportul de activitate al Oficiului de Luptă Antifraudă, apărut în vara acestui an, a lăudat activitatea DLAF, modul în care cooperăm cu această instituție și modul activ în care departamentul se implică în soluționarea controalelor. Tot în vară a apărut și raportul Comisiei Europene referitor la protecția intereselor financiare ale Uniunii, în care se arată modul în care statele membre își îndeplinesc obligația de protecție a intereselor Uniunii Europene. Datele din acest raport relevă activitatea susținută a departamentului în controlul fondurilor comunitare și în raportarea neregulilor constatate. Siim Kallas, comisarul european pentru probleme administrative, audit și antifraudă, a spus că numărul mare de rapoarte transmise la Comisia Europeană de către DLAF arată seriozitatea cu care înțe-

Foto: ROMPRES

lege România să se implice în controlul fondurilor europene.

euROpeanul: Ce înseamnă acest număr mare de nereguli?

Ovidiu Dobleagă: În procesul de gestionare a fondurilor europene, autoritățile de implementare pentru fondurile de preaderare verifică beneficiarii de finanțare, pentru a se asigura că ei respectă obligațiile contractuale și legalitatea cheltuielilor angajate. Astfel, se identifică o serie de nereguli, de încălcări ale regulilor de finanțare sau ale obligațiilor contractuale. Odată constatate, neregulile trebuie raportate Comisiei Europene. Raportarea se face prin intermediul DLAF. Noi primim constatările tuturor autorităților, le centralizăm și le transmitem la OLAF, împreună cu alte cazuri descoperite chiar de experții noștri. Am transmis peste 188 de rapoarte de nereguli, aferente controalelor din 2006. Acest număr mare se datorează seriozității cu care autoritățile au făcut verificări, însă am avut de-a face și cu un anumit exces de zel. În unele cazuri, instituțiile implicate în gestionarea fondurilor europene au raportat excesiv. Anumite nereguli nu era necesar să fie raportate. Există niște praguri ale sumelor implicate într-o posibilă neregulă: 4.000 de euro la programul SAPARD și peste 10.000 de euro pentru PHARE. De acum încolo, pragul va fi de 10.000 de euro pentru toate proiectele. Unele instituții au raportat ca nereguli și sub aceste praguri. Acest aspect a fost corectat și s-a eliminat această problemă. Este problema agenției de im-

plementare să gestioneze ce ne trimite. Cred că este, poate, un exces de zel... sau de bună-credință.

euROpeanul: Ce se întâmplă cu cazurile respective, după constatarea neregulilor? Le trimiteți la DNA?

Ovidiu Dobleagă: O parte din aceste dosare sunt transmise la DNA.

Însă, nu toate sunt suspectate de fraudă. Iată un exemplu: dacă un beneficiar cumpără în mod direct un utilaj, în condițiile în care ar fi trebuit să aplice procedura de achiziție publică, atunci putem vorbi de o neregulă. Nu intră la categoria fraudelor. Uniunea Europeană, pur și simplu, nu decontează această cheltuială. Desigur, există și situații în care avem documente false sau alte elemente de natură penală. Atunci când fapta persoanei în cauză întrunește condițiile pentru a fi considerată infracțiune, dosarul merge la Parchet sau la DNA. Atenție, însă: la organele de urmărire penală pot ajunge, pe lângă dosarele transmise de noi, și unele venite direct de la autoritățile de management. Desigur, aceste autorități au obligația de a ne informa când transmit un dosar. Am început să primim din ce în ce mai multe astfel de sesizări.

euROpeanul: În ce situații se adresează ministerele (mai exact, autoritățile de management) direct Direcției Naționale Anticorupție?

Ovidiu Dobleagă: Se poate întâmpla ca ministerul să decopere o fraudă atât de evidentă încât să nu mai fie nevoie de controlul DLAF.

euROpeanul: Acest mecanism pe care l-ați descris va fi valabil și pentru fondurile postaderare?

Ovidiu Dobleagă: Da, va fi valabil și pentru fondurile structurale și, în plus, și pentru fondurile rambursabile, precum cele acordate de Banca Europeană de Investiții (BEI). Pentru

finanțările BEI am primit deja sesizări de posibile nereguli și am declanșat controale în cazul a trei proiecte foarte mari, cu valori de peste 30 de milioane de euro. Este vorba de proiecte de investiții în infrastructură. Am desfășurat aceste controale la fața locului împreună cu reprezentanții BEI și cei ai OLAF, ceea ce reprezintă o noutate în Uniunea Europeană. Legat de fondurile structurale, am dezvoltat o rețea de raportare a neregulilor formată din reprezentanții autorităților de management. Mai sunt reprezentate și agențiile de implementare pentru fondurile de preaderare.

euROpeanul: Ce vor face exact reprezentanții autorităților de management?

Ovidiu Dobleagă: Este o activitate extrem de importantă fiindcă raportările necesită o rigoare deosebită și, de asemenea, este nevoie să se urmărească evoluția cazurilor descoperite, lucru care trebuie făcut tot de ministere.

euROpeanul: În ce etapă din procesul de gestionare a fondurilor europene pot apărea nereguli?

Ovidiu Dobleagă: În primul rând, în etapa de implementare a proiectului. Apoi, în etapa postimplementare, la un control pe eșantion. Dacă vorbim despre faza derulării proiectului, nereguli se pot constata la transmiterea cererii de plată sau la transmiterea dosarului de achiziții pentru avizare. Dacă o procedură de licitație nu a fost corectă, dosarul se restituie și procedura nu este avizată. În situația controlului ulterior implementării proiectului, dacă se constată probleme, putem vorbi chiar de recuperarea banilor. DLAF are o direcție care se ocupă de analizele rapoartelor care realizează și analize de risc. Astfel, ne putem orienta activitatea de control în funcție de zonele vulnerabile. Aceste zone pot fi geografice, pe categorii de fonduri sau pe tipuri de proiecte, respectiv beneficiar. Spre exemplu, o zonă cu risc ridicat este Regiunea Nord-Est, fiindcă acolo este alocată cea mai mare sumă prin Programul Operațional Regional. Un alt exemplu care ilustrează sistemul de lucru la DLAF: dacă avem suspiciuni în privința unui anumit solicitant care a obținut finanțare, încercăm să aflăm totul despre acea persoană și încercăm să facem corelații cu alte proiecte realizate de persoane din „aproape” sa. Alt exemplu: am avut un caz în care s-au constatat fraude ale unui beneficiar pe un anumit program. L-am căutat și pe listele altor scheme de finanțare, apoi am verificat situația acelor proiecte. În mai puțin de două săptămâni, dosarul era la Parchet și se declanșase urmărirea penală.

Carte de vizită Experiență Profesională

- mai 2007 – Director General al Departamentului pentru Luptă Antifraudă – Cancelaria Primului-Ministru
- 2006 – 2007: Director al Direcției Control din cadrul Departamentului pentru Luptă Antifraudă – Cancelaria Primului-Ministru
- 1998 – 2005: ofițer specialist în cadrul Inspectoratului General al Poliției Române – Direcția Cercetări Penale- specializat în investigarea fraudelor financiare, bancare și vamale
- 1997-1998: ofițer operativ în cadrul Inspectoratelor de poliție Dolj și Gorj

Educație:

- Stagiu de pregătire-Internship OLAF, Bruxelles (2006)
- Ecole Nationale Supérieure des Officiers de Police, Cannes-Ecluse, Franta (2005-2006)
- Curs postuniversitar de științe juridice penale din cadrul Universității București – Facultatea de Drept (2001)
- Membru al Asociației Internaționale de Drept Penal (2001)
- Membru al Asociației Române de Științe Penale (2001)
- Doctorand în drept penal la Institutul de Cercetări Juridice al Academiei Române (2001)
- International Law Enforcement Academy - F.B.I., Budapesta (2000)
- Licențiat în Drept, Facultatea de Drept, Academia de Poliție „Alexandru Ioan Cuza” București, specializarea cercetări penale (1997)

Foto: DLAF

Apă mai bună cu 37 de milioane de euro

Autoritățile locale care doresc să obțină finanțare pentru reabilitarea sistemului de alimentare cu apă potabilă, a sistemului de canalizare sau a stațiilor de epurare a apelor uzate pot învăța din experiența celor care au derulat proiecte asemănătoare prin programul ISPA. Consiliile județene și consiliile locale pot accesa fonduri structurale pentru asemenea proiecte prin Programul Operațional Sectorial de Mediu.

Dragoș Comache

Un astfel de exemplu îl oferă municipiul Satu Mare, prin compania Apaserv, care a beneficiat de finanțare prin programul ISPA pentru reabilitarea sistemului de alimentare cu apă potabilă, a sistemului de canalizare și a stației de epurare din municipiu. Valoarea totală a proiectului „Îmbunătățirea sistemelor de alimentare cu apă potabilă, colectare a apelor uzate și a stației de epurare în municipiul Satu Mare” este de aproape 37,5 milioane

de euro, 71% fiind finanțare europeană nerambursabilă prin ISPA, în timp ce 29% reprezintă cofinanțarea din partea autorităților locale din municipiul Satu Mare, prin contractarea unui împrumut de la Banca Europeană de Investiții.

Potrivit managerului de proiect, Nister Felician, „factorul principal care a determinat accesarea acestui grant este faptul că uzina de apă care deservește municipiul Satu Mare a fost construită în anul 1969, iar procesul tehnologic este învechit. În alte țări, uzinele de apă se casează după 25 de ani”.

Proiectul are patru componente ce prevăd reabilitarea conductelor de aducțiune și a puțurilor, reabilitarea uzinei de apă de la Mărtinești, reabilitarea stației de epurare și a sistemului de canalizare, dar și a stațiilor de pompare a apelor uzate.

Cea mai mare sumă de bani, aproximativ 33% din costurile totale ale proiectului, a fost alocată pentru stația de epurare. Aceasta, deoarece râul Someș a fost declarat zonă sensibilă și traversează granița româno-ungară la numai zece kilometri de la ieșirea din orașul Satu Mare.

Proiectul a fost implementat cu sprijinul consorțiului Fichtner-Plancenter, care a participat și la asistența tehnică pentru achiziții, precum și cu cel al consorțiului Halcrow-Sweco, în ce privește

asistența tehnică pentru supervizarea lucrărilor.

Marea problemă - timpul

Inițial, proiectul ar fi trebuit să fie terminat în acest an, însă Apaserv a cerut o amânare a termenului final. „Proiectul este finalizat în proporție de 95%. Cred că la începutul anului viitor va fi gata. Anul acesta se vor face ultimele teste, iar la anul se va face recepția finală a lucrărilor”, a declarat pentru euROpeanul Nister Felician.

Cauzele întârzierilor sunt, conform managerului de proiect, unele probleme tehnice care au apărut la uzina de apă. „În cazul uzinei de apă, am cerut o extindere de timp din cauza unor întârzieri generate de unele probleme tehnice. De exemplu, au apărut infiltrații neprevăzute, iar pe filtre s-a găsit o vopsea cauciucată, peste care nu se putea aplica noua tencuială”, a explicat managerul de proiect.

Potrivit acestuia, respectarea termenelor a fost una din cele mai importante probleme întâmpinate în implementarea acestui proiect. „Este foarte greu să faci un proiect de detaliu, de execuție, cu lucrări topo și cu măsurători în doar cinci luni. Mai ales că la fostele uzine de stat, cum era și a noastră, nu exista acest gen de măsurători. De asemenea, este cel puțin la fel de greu să construiești o uzină de apă în 18 luni”, a spus Nister Felician.

Sfaturi pentru aspiranți

Reprezentantul Apaserv sfătuiește autoritățile locale și regiile care vor să implementeze proiecte asemănătoare să fie foarte atente la dosarul de licitație. „Dosarul de licitație trebuie să fie foarte clar, pe fiecare punct în parte. Dacă ceva nu este cuprins în acest dosar, ele trebuie să dea bani în plus”, a precizat acesta. Printre beneficiile proiectului „Îmbunătățirea sistemelor de alimentare cu apă potabilă, colectare a apelor uzate și a stației de epurare în municipiul Satu Mare”, Nister Felician a enumerat reducerea pierderilor de apă, atât în sistemul de captare a apei, cât și în sistemul de canalizare, creșterea siguranței în exploatare și asigurarea unor servicii de calitate.

Prin Programul Operațional Sectorial de Mediu, Axa prioritară 1, există oportunități substanțiale pentru finanțarea de programe în sectorul serviciilor de apă și canalizare. Beneficiarii operațiunilor cuprinse în această Axă sunt autoritățile locale, respectiv consiliile județene și consiliile locale.

Axa prioritară 1 are ca domenii majore de intervenție: construcția și modernizarea surselor de apă în vederea potabilizării, construcția și reabilitarea stațiilor de tratare a apei potabile și a stațiilor de epurare a apelor uzate, extinderea și reabilitarea rețelelor de distribuție a apei potabile și a sistemelor de canalizare, construcția și reabilitarea facilităților de epurare a nămolurilor.

Investitorii români, obligați la garanții europene

Foto: europa.eu

Comaniile sunt obligate să ofere garanții în plus pentru accesarea fondurilor europene destinate investițiilor în consolidarea și dezvoltarea sectorului productiv. Este vorba despre Axa I din Programul Operațional Creșterea Competitivității Economice. Pe lângă cofinanțare, beneficiarii fondurilor europene vor fi obligați să depună garanții atât pentru implementarea corectă a proiectului, cât și pentru menținerea destinației investiției pentru o perioadă de trei până la cinci ani.

Anda Georgescu

Regula se aplică numai în cazul proiectelor mari, dimensiunile exacte urmând a fi stabilite în curând de către Autoritatea de Management. „Am încercat să flexibilizăm lucrurile și să găsim soluția favorabilă pentru mediul economic, dar și pentru autoritate. Unele dintre statele membre, intrate în 2004, au avut experiențe nefericite, pentru că nu au prevăzut aceste garanții de la început. Astfel, în cazul României, am decis o garanție impusă companiilor românești de 50% din contravaloarea grantului acordat”, a explicat Cătălina Meliță, directorul Autorității de Management din cadrul Programului Operațional Competitivitate. Potrivit acesteia, scrisoarea de garantare se depune odată cu prima cerere de rambursare a banilor. „Dacă cererea de rambursare nu atinge suma echivalentă cu 50% din grant, atunci se garantează fiecare plată până se ajunge la procentajul menționat”, a adăugat Cătălina Meliță. În cazul în care proiectul este corect implementat, garanția se eliberează integral la sfârșit. Totodată, dacă beneficiarii solicită rambursarea banilor la finalul investiției, scrisoarea de garanție nu mai este necesară.

Noutățile nu se opresc aici. Autoritatea de management stabilește și o garanție postimplementare, pentru a

se asigura că beneficiarul va menține destinația investiției trei până la cinci ani. Valoarea ei este de la 15 până la 20% din valoarea grantului.

Comisiunile pentru garanții se reduc

Jeremie, programul care sprijină întreprinderile mici și mijlocii pentru accesul la capitalul de risc, va putea fi utilizat abia de la jumătatea lui 2008. Până atunci, pentru a-și garanta investiția, întreprinzătorii pot apela la mai multe bănci comerciale sau la Fondul Național de Garantare (FNG). Acesta din urmă oferă companiilor noi facilități. Din 2008, comisionul pentru garanțiile clasice va fi redus de la 2% la 1%, in-

se adresa mai ușor băncilor. Este un fel de garanție în avans”, a declarat Aurel Saramet, președintele Fondului Național de Garantare.

Pe lângă garanțiile oferite pentru investiție, FNG va finanța și garanta creditul pe care IMM-ul îl ia pentru a-și plăti consultantul.

„Am constatat că multe intenții bune s-au izbit de faptul că nu a existat o consultanță rezonabilă, pentru că există o neîncredere reciprocă între IMM și consultanță. Întreprinzătorii mici și mijlocii nu au plătit consultanța, care la rândul ei a înșelat de multe ori așteptările și așa s-a ajuns în situații delicate”, a explicat Saramet. Alături de garantarea proiectului, Fondul

Foto: europa.eu

diferent de proiect. Decizia a fost luată în urma reducerii riscului prin filtrul dublu de selecție a proiectelor între autoritatea de management și finanțator, iar procentajul de garantare poate ajunge până la 80% din valoarea finanțării. Totodată, a fost scurtată și simplificată procedura de obținere a scrisorii de garanție. „Trebuia să scurtăm acest ciclu al IMM-urilor către fondurile structurale pentru obținerea fondurilor proprii de la bancă. Până acum, pentru a obține scrisoarea de confort care le garantează investiția, beneficiarii mergeau la bancă cu documentația cerută și abia după aceea veneau la Fond pentru a li se da garanția. Acum, le emitem garanția în baza unei succinte analize, pentru a

Național propune un produs prin care se poate finanța inclusiv consultanța pe care o IMM o va obține de la orice firmă din domeniu, în baza costurilor fixe. Finanțarea consultanței se poate ridica la 200.000 euro pentru o perioadă de maximum trei ani, cu o perioadă de grație la plata ratelor de până la un an.

Întreprinzătorii pot beneficia de finanțări între 50.000 și 1.000.000 euro pentru realizarea investițiilor, inclusiv consultanța, pentru proiecte europene, cu precădere cele destinate activităților de cercetare, dezvoltare, inovare. Perioada de acordare diferă în funcție de tipul investiției și poate ajunge până la 15 ani în cazul clădirilor, construcțiilor și al terenurilor.

Firmele care doresc să obțină fonduri pentru calificarea sau recalificarea forței de muncă pot învăța din experiența acumulată de cei care au derulat proiecte asemănătoare prin PHARE. Un exemplu poate fi cel al Federației Patronatelor din Regiunea Oltenia (F-PRO), care a primit finanțare pentru instruirea resurselor umane.

Dragoș Comache

În vederea calificării forței de muncă, federația a accesat un grant în valoare de 55.000 de euro prin programul PHARE 2004. Valoarea totală a proiectului a fost de 68.000 de euro. Proiectul vizează creșterea productivității la locul de muncă și a competitivității pe piața muncii, dezvoltarea unor cunoștințe în concordanță cu nevoile pieței muncii, prin creșterea capacității de asimilare a noi competențe a personalului managerial și operativ din unitățile de turism. Nadia Deciu, consultant în cadrul F-PRO, a declarat că, prin proiectul „Dezvoltarea resurselor umane din turism”, s-a dorit și asigurarea unui

Peste 70 de persoane calificate în turism

climat favorabil dezvoltării unităților din domeniu, precum și sprijinirea creșterii economice a acestora în viitor. Activitățile au vizat meserii specifice turismului, fiind organizate cursuri de calificare/recalificare pentru bucătari, ospătari și cursuri pentru personalul managerial. La finalul acestora vor exista cel puțin 76 de absolvenți cu diplomă, și minimum 20 de întreprinderi din turism vor beneficia de cursurile de calificare/recalificare și management în domeniu.

Proiectul a fost scris și implementat de o echipă de consultanți pregătiți din cadrul Departamentului de Programe al Federației. „Documentația

a fost scrisă de noi. Suntem o echipă de consultanți specializați pentru a implementa astfel de proiecte. În plus, oferim consultanță și altor persoane sau firme care vor să implementeze proiecte pentru a accesa fonduri europene”, a spus Nadia Deciu. Ea a mai precizat că organizația nu a întâmpinat probleme legate de achiziții și nici cu autoritățile locale. „Singurul obstacol a constat în convingerea firmelor să își trimită angajații la cursuri. Foarte multe au crezut că trebuie să plătească și nu și-au trimis reprezentanții”, a mai spus reprezentantul F-PRO. Proiectul se află încă în derulare, urmând a se

încheia în anul 2008. Acest gen de proiecte se va putea realiza și prin Programul Operațional Sectorial „Dezvoltarea Resurselor Umane”. Companiile vor putea primi finanțare pentru proiecte de instruire a angajaților sau a șomerilor în cadrul Axei 3 – Creșterea adaptabilității lucrătorilor și întreprinderilor. Această axă are ca domenii majore de intervenție: promovarea culturii antreprenoriale, formare și sprijin pentru întreprinderi și angajați pentru promovarea adaptabilității, dezvoltarea parteneriatelor și încurajarea inițiativelor partenerilor sociali și ale societății civile.

Grecia: Înlăturarea prejudecăților față de femeile-întreprinzător

Foto: europa.eu

De multe ori, instituțiile financiare sunt mult mai sceptice când vine vorba să acorde un împrumut unei femei și, în multe cazuri, nici măcar prietenii sau familia nu oferă un sprijin de nădejde acestora. Prin urmare, calitățile de întreprinzător ale femeilor au tendința de a fi subapreciate în Grecia. Această situație a încurajat Ministerul elen al Dezvoltării să demareze o inițiativă pentru a promova spiritul întreprinzător în rândul femeilor.

Emil Neacșu

Această inițiativă a ministerului de la Atena a implicat acordarea de sprijin continuu femeilor care au dorit să își înceapă propria afacere, în special în faza inițială a proiectului respectiv. Sprijinul guvernamental a constat în acordarea de consultanță în domeniul economic, finanțe, impozitare, în privința legislației și a managementului. Scopul acestui program a fost atât de a

încuraja crearea unor companii solide conduse de femei, cât și de a dezvolta firme deja existente, în care 51% din acțiuni aparțineau femeilor și în care acestea aveau o contribuție de necontestat în privința responsabilităților manageriale. În perioada de implementare a programului, între anii 1999 și 2001, au fost primite 431 de cereri pentru acordarea sprijinului. Dintre acestea, 198 au fost aprobate, iar 132 de proiecte au fost duse la bun sfârșit cu succes. 39 dintre acestea din urmă au implicat crearea unor noi întreprinderi mici și mijlocii, iar restul de 93 au dezvoltat companii deja existente. Proiectele au fost împărțite în cadrul a 33 de departamente; unele proiecte erau situate în regiuni periferice, dar concentrarea principală a fost în cele două mari orașe ale Greciei: Atena (59 de proiecte) și Salonic (24 de proiecte).

Rezultate pozitive

Ideile de afaceri care au primit sprijin au acoperit o paletă largă de

sectoare - 18 la număr. Majoritatea afacerilor vizau domeniul publicistic și tipografic (21 de firme), industria alimentară și a băuturilor (20 de firme) și industria textilă (18 firme). Pentru a crește importanța acestor afaceri, investițiile s-au concentrat asupra extinderii capitalului (în special în echipament și în software), a promovării produselor (lansarea de broșuri, clipuri video, participarea la expoziții) și asupra activităților de consultanță.

În pofida dificultăților inerente, cauzate de lipsa de experiență a unora dintre femeile implicate în proiecte, rezultatele au fost în mare măsură pozitive.

În plus, pe lângă înființarea sau dezvoltarea a 132 de afaceri, programul a condus la crearea a circa 400 de noi locuri de muncă, la utilizarea pe scară largă a unor noi tehnologii informatice și de comunicații (50% dintre femeile participante la program și-au creat propria pagină de Internet) și la achiziționarea certificatelor de calitate ISO 9000 de către 30% din companiile înscrise.

Traficul rutier din Satu-Mare, fluidizat cu bani PHARE

Oficialii municipiului Satu-Mare se mândresc, de curând, cu finalizarea unui pasaj suspendat rutier, peste calea ferată din oraș. Proiectul, prin care se evită tranzitarea zonei centrale a orașului de către transportul marfă, a beneficiat de finanțare europeană, prin programul PHARE 2002 de Cooperare transfrontalieră, iar valoarea acestuia s-a ridicat la aproape șapte milioane euro. Deși un succes, proiectul a întâmpinat și dificultăți, demararea lucrărilor suferind o întârziere de un an de zile.

Adrian Vasilache

Potrivit reprezentanților Primăriei Satu-Mare, pasajul, cu racordările adiacente, este parte integrantă a inelului de circulație stabilit prin planul urbanistic general, asigurând legătura directă, prin trei străzi, între drumurile naționale DN 19 din direcția Halmeu și Baia Mare cu DN 19A (Satu Mare- Petea – Ungaria).

Prin realizarea acestui proiect s-a urmărit evitarea tranzitării zonei centrale a orașului de către transporturile de marfă, în special transporturile care au ca destinație punctele de frontieră, cu opriri obligatorii în vama interioară.

Lucrările, evaluate la aproximativ șapte milioane euro, au beneficiat de finanțare nerambursabilă de 2,5 milioane euro din partea Comisiei Europene, prin programul PHARE CBC de Cooperare transfrontalieră România – Ungaria 2002. 4,49 milioane euro au venit de la bugetul local al municipiului Satu Mare, pentru care s-a încheiat un împrumut bancar de patru milioane euro. Având o lungime de 676 de metri, pasajul rutier dispune de 30 de deschideri, iar accesul la acesta se face prin

două rampe. Pasajul propriu-zis traversează întreg pachetul de linii de cale ferată din zona Gării Satu Mare, un bulevard, lacul Pescăruș și sfârșește pe malul acestuia, dinspre Vama Interioară.

Demararea lucrărilor a fost întârziată cu un an

Deși fericit de finalizarea recentă a acestui pasaj merit să ușureze traficul rutier din oraș, Iuliu Ilyeș, primarul municipiului Satu Mare recunoaște că implementarea proiectului nu a fost scutită de probleme.

„Lucrările trebuiau executate de către societatea Empedos din Grecia, care a câștigat licitația internațională pentru atribuirea contractului organizat de către Ministerul Integrării Europene, cu începere în decembrie 2004. Din cauza neîndeplinirii unor condiții privind garanțiile bancare, s-a întârziat demararea lucrărilor cu un an. A fost o problemă care nu a ținut de noi, dar care, în cele din urmă, s-a rezolvat, proiectul fiind acum finalizat”, susține Iuliu Ilyeș.

Nu în cele din urmă, primarul din Satu-Mare a mai precizat că tot în cadrul acestui proiect s-au amenajat mai multe intersecții și noduri de circulație din oraș și de asemenea, s-a finalizat un nou garaj modern pentru Grupul de Pompieri „Someș”, în valoare totală de peste 1,48 milioane lei, proiect finanțat integral din sursele bugetului local.

Bani din pușculița Guvernului pentru finalizarea a trei rețele de apă

Aproximativ 230 de orașe mici și mijlocii din România, cu o populație de peste șase milioane locuitori, au nevoie de investiții importante pentru reabilitarea infrastructurii locale de apă. În acest sens, Guvernul a decis să implementeze un program multianual, pe termen lung, intitulat SAMTID, al cărui buget, beneficiind și de finanțare europeană, ajunge la circa 380 milioane euro.

Adrian Vasilache

În două județe din România, proiectele au decurs bine, dar în cazul altor trei județe programul s-a lovit de serioase probleme, iar Guvernul a fost nevoit, recent, să aloce peste 14 milioane lei pentru finalizarea obiectivelor de investiții din zonă. Acest program de reabilitare, modernizare și îmbunătățire a infrastructurii locale de

Proiecte finalizate SAMTID faza I:

1. Reabilitarea sistemului de alimentare cu apă în orașele din bazinul hidrografic Someș - Tisa, județele Sălaj – Cluj, în valoare de peste 6,76 milioane euro
2. Reabilitarea sistemului de alimentare cu apă în județul Călărași, în valoare de peste 7,43 milioane euro

Proiecte în curs de finalizare SAMTID faza I:

1. Reabilitarea sistemului de alimentare cu apă din județul Alba, în valoare de peste 8,43 milioane euro
2. Reabilitarea sistemului de alimentare cu apă din județul Botoșani, în valoare de peste 5,96 milioane euro
3. Reabilitarea sistemului de alimentare cu apă din județul Hunedoara, în valoare de peste 5,69 milioane euro

apă și apă uzată din orașele mici și mijlocii poate necesita aproape un deceniu pentru a acoperi toate aceste localități, iar Guvernul a anunțat că îl va implementa în trei faze. Finanțarea componentei investiționale a proiectelor se realizează în proporție de 50% sub formă de grant acordat de Comisia Europeană și Guvernul României, prin programul PHARE, componenta Coeziune Economică și Socială, și în proporție de 50% sub forma unui împrumut acordat de Banca Europeană pentru Investiții.

Potrivit reprezentanților Ministerului Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Locuințelor (MDLPL), în prima fază a acestui program trebuiau finanțate cinci proiecte de rețele de apă, canalizare și stații de epurare în județele Alba, Botoșani, Călărași, Hunedoara și Sălaj, valoarea contractelor ridicându-se la circa 35 milioane euro.

Contractele din trei județe au fost reziliate

Dacă în județele Călărași și Sălaj proiectele au fost finalizate, în celelalte trei județe au apărut probleme. Contractele din aceste județe au fost atribuite firmelor asociate Eser-Empedos. Oficialii MDLPL susțin că din cauza falimentului firmei elene Empedos, compania turcă Eser a fost nevoită să preia lucrările din cele trei județe.

„Întrucât constructorul nu a respectat clauzele contractuale aferente mobilizării și finalizării lucrărilor, MDLPL a reziliat contractele de lucrări invocând vina constructorului. Slaba mobilizare a acestuia, precum și incapacitatea sa financiară au determinat întârzieri față de programul de lucrări”, precizează reprezentanții Ministerului.

Toată această situație s-a răsfrânt, în cele din urmă, asupra locuitorilor din aceste orașe.

„Atât întârzierile, cât și proasta calitate a lucrărilor au creat beneficiarilor locali, reprezentanți de asociațiile de municipalități și orașe, legal constituite, un real disconfort (neconectarea țevelor la sistemul de alimentare cu apă în preajma anotimpului de iarnă, nerefacerea tramei stradale, necorelarea cu celelalte programe de dezvoltare accesate în plan local)”, susțin oficialii ministerului.

Probleme au apărut și pe partea financiară. Cătălin Surdeanu, oficial în cadrul Direcției Implementare Proiecte din MDLPL, amintește, printre probleme, „semnarea cu întârziere a acordului de împrumut dintre Ministerul Finanțelor Publice și Banca Europeană de Investiții și apoi a acordurilor de împrumut subsidiare dintre Ministerul Finanțelor Publice și beneficiari. Această întârziere a dus la plata cu întârziere a avansului către constructori”. Surdeanu a mai declarat că „virarea cu întârziere a cofinanțării beneficiarilor locali a întârziat plata constructorilor”.

Bani din Fondul de rezervă bugetară pentru finalizarea proiectelor

Pentru finalizarea obiectivelor de investiții din aceste județe, la data de 19 noiembrie 2007, Guvernul a adoptat o hotărâre prin care a alocat peste 14 milioane lei pentru unitățile administrativ-teritoriale din județele Alba, Botoșani și Hunedoara.

„Având în vedere importanța sistemului de alimentare cu apă, precum și faptul că nefinalizarea lucrărilor afectează 18 municipii și orașe din cele trei județe (Alba, Botoșani și Hunedoara), MDLPL a identificat, în propriul său buget, sume în valoare de 14.025.000 lei, ce pot fi disponibilizate prin fondul de rezervă la dispoziția Guvernului României și direcționate către beneficiarii locali implicați în implementarea proiectelor SAMTID”, a explicat Cătălin Surdeanu.

Palatul de Sticlă: o ruină finlandeză transformată în centru de atracție turistică, afaceri și media

Ediile capitalei finlandeze Helsinki au folosit fonduri europene pentru reabilitarea unei clădiri istorice aflate în paragină și transformarea ei într-un centru de atracție turistică, folosit totodată ca centru de film și media, dedicat locuitorilor orașului. Inițiat în 1995 și finalizat în 1998, Proiectul-pilot URBAN al Orașului Helsinki a beneficiat de finanțare europeană în echivalent de 2,7 milioane de euro, dintr-un total echivalat la nouă milioane de euro.

Marin Ionescu

Proiectul-pilot URBAN a vizat reabilitarea clădirii Lasipalatsi (Palatul de Sticlă), un fost centru de birouri ridicat în anii '30 și considerat un monument de arhitectură modernă. Ajunsă, de-a lungul deceniului, o ruină, clădirea a fost salvată de la demolare cu ajutorul fondurilor europene și ale Primăriei Helsinki, în parteneriat cu EUNET Finland.

Acestea au fost folosite pentru a reamenaja și consolida clădirea și pentru a o dota cu tehnologii de ultimă oră. Lasipalatsi a fost transformat, astfel, într-un centru de afaceri media și de comunicații, folosit totodată în sprijinul culturii și artelor. Centrul găzduiește, în prezent, sediile a zeci de firme de profil și este vizitat de peste 100.000 de persoane lunar, numărul acestora crescând, în timpul verii, până la 200.000 de vizitatori locali și turiști pe zi, cu ocazia Festivalului Helsinki.

Centrul oferă acces liber la servicii culturale și de tehnologia informației și găzduiește o bibliotecă, o librărie, două cinematografe dedicate filmelor de artă și studiouri de televiziune. Pe lângă acestea, vizitatorii pot utiliza peste 20 de stații de acces la Internet și la o „Home-Page-Machine“, un aparat ce permite oricui să-și facă pe loc propria pagină de Internet. Pe lângă obiectivele de profil turistic și de afaceri, atracțiile de acest fel s-au dovedit utile și pentru integrarea socială a cetățenilor defavorizați, în special persoane în vârstă sau sărace care, până la înființarea noului centru Lasipalatsi, se aflau în imposibilitate de a beneficia de pe urma noilor tehnologii.

Istoria Lasipalatsi

Proiectul URBAN dă un nou sens unei clădiri cu o istorie pe cât de scurtă, pe atât de zbuciumată. Lasipalatsi a fost clădită în anii '30, după tiparele arhitecturii funcționaliste, găzduind birouri de firme, restaurante și o sală de cinema. De la bun început, Lasipalatsi a fost concepută ca o clădire temporară, care urma să fie demolată odată ce se va fi obținut finanțare pentru o clădire de birouri mai mare, care să fie construită pe același amplasament.

Dar planurile inițiale de demolare a Palatului de Sticlă au fost amânate de la un deceniu la altul. Între timp, Lasipalatsi nu a fost niciodată renovată, deoarece nimeni nu dorea să investească în reabilitarea unei clădiri care putea dispărea oricând de pe harta orașului Helsinki. Așa se face că starea acesteia s-a degradat

Foto: Juha Hitalo / ylitalot.net

Foto: www.lasipalatsi.fi

rapid. Abia în anii '80, când Biroul pentru Construcții a amenințat primăria cu sancțiuni în cazul în care nu rezolvă problema „ruinei“ Lasipalatsi, fie prin reabilitare, fie prin demolare, edilii au luat măsuri și au văruit clădirea, pentru prima dată, în 1985. A fost luată, totodată, decizia de a nu o demola, deoarece nici locuitorii orașului, nici Oficiul pentru Muzeu nu erau de acord cu această soluție.

Reabilitarea completă a clădirii s-a încheiat abia în 1998, la trei ani după lansarea Proiectului-pilot URBAN.

Parteneriat regional în domeniul turismului durabil

Cei care doresc să implementeze proiecte în domeniul turismului, pentru promovarea potențialului turistic în scopul creșterii atractivității României ca destinație turistică, pot accesa, începând de anul acesta, fonduri structurale prin POR Axa prioritară 5 „Dezvoltarea durabilă și promovarea turismului“. Ei se pot inspira și din proiecte derulate în perioada de preaderare la UE.

Dragoș Comache

Un exemplu este cel al Consiliului Județean Bacău. În perioada 2004 – 2006, acesta a participat, în calitate de partener, la un proiect în domeniul turismului durabil, împreună cu regiunile Trento (Italia) și Olomouc (Cehia). Potrivit Roxanei Iancu, consilier în Direcția Integrare Europeană din cadrul Consiliului Județean Bacău, în calitate sa de membru al Adunării Regiunilor Europene (ARE), CJ Bacău a răspuns recomandării ARE de a dezvolta parteneriate cu alte regiuni europene prin Programul Centurio, din cadrul Interreg III C.

Valoarea totală a proiectului a fost de 35.165 de euro, cofinanțarea ce a căzut în sarcina Consiliului Județean fiind de 4.090 de euro. Reprezentanții CJ Bacău sunt de părere că, „având în vedere potențialul turistic al județului Bacău, susținerea acestui parteneriat, atât din punct de vedere financiar, cât și logistic, a reprezentat nu numai o oportunitate de transfer a bunelor practici și tendințelor de dezvoltare a

Foto: europa.eu

turismului la nivel european, ci și posibilitatea stabilirii de noi contacte, constituirii de viitoare proiecte și a atragerii de turiști din regiunile partenere către destinațiile turistice din județ“. Scopul parteneriatului dintre cele trei regiuni a fost de a dezvolta o abordare integrată a turismului, plecând de la conceptul de dezvoltare durabilă, ce implică actori relevanți din sectorul public, privat și societatea civilă.

Informare prin parteneriate

„Activitățile parteneriatului au avut la bază schimbul de experiență și know-how între parteneri și au constat în trei vizite de lucru ale funcționarilor publici din structurile administrației publice a regiunilor partenere, câte una în fiecare dintre regiuni, trei conferințe Centurio și o întâlnire finală a partenerilor de proiect la biroul regiunii Trento, în Bruxelles“, a declarat Roxana Iancu.

Potrivit acesteia, primul stadiu operațional al proiectului s-a desfășurat în Provincia Autonomă Trento, în octombrie 2005, și a vizat pre-

zentarea responsabilităților și organizarea instituțiilor și organismelor responsabile de dezvoltarea turismului în regiune, precum și a bunelor practici în acest domeniu.

Al doilea stadiu operațional, desfășurat la Bacău în perioada 16-18 mai 2005, la care au participat funcționari publici din toate regiunile partenere, a implicat organizarea unui stagiu în domeniul turismului durabil și organizarea unui seminar cu participare internațională.

În perioada 28 august-1 septembrie, a avut loc în provincia Trento ultimul stadiu operațional, care a constat într-o vizită de studiu și un seminar, la care au participat trei consilieri ai direcției Integrare Europeană din cadrul Consiliului Județean Bacău.

„Tematica abordată în cadrul acestor întâlniri a vizat în special schimbul de bune practici în domeniul turismului durabil, prin implementarea unor instrumente voluntare de mediu, utilizate de către operatorii turistici, în vederea certificării calității produsului turistic din punctul de vedere al protecției mediului, prezentarea unor centre de informare turistică, a unor proiecte de conservare a biodiversității și de reintroducere a unor specii pe cale de dispariție, prezentarea unor aspecte urbanistice de conservare a arhitecturii locale“, a spus Roxana Iancu.

Aceasta a precizat pentru euROpeanul că „proiectul a fost scris de către reprezentanții provinciei italiene Trento, în calitate de solicitant, iar Consiliul Județean Bacău, în calitate de partener, a completat fișele aferente parteneriatului“.

Consilierul Consiliului Județean Bacău este de părere că autoritățile locale care vor să implementeze proiecte asemănătoare prin fonduri europene trebuie să știe că „parteneriatul este o relație esențială între două sau mai multe organizații, ce presupune împărțirea responsabilităților în derularea proiectului. În acest sens, partenerii trebuie să consimtă la principiile de bună practică a parteneriatului“.

„Oferta“ POR

Beneficiarii eligibili care doresc să implementeze proiecte prin fonduri structurale în domeniul turismului pot face acest lucru prin programul Operațional Regional (POR) Axa Prioritară 5 „Dezvoltarea durabilă și promovarea turismului“. Această Axă vizează, în principal, valorificarea și promovarea durabilă a patrimoniului cultural și a resurselor naturale cu potențial turistic, precum și îmbunătățirea calității infrastructurii turistice de cazare și agrement, în vederea creșterii atractivității regiunilor, dezvoltării economiilor locale și creării de noi locuri de muncă.

Principalele domenii de intervenție ale acestei Axe sunt restaurarea și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural și crearea sau modernizarea infrastructurii conexe; crearea, dezvoltarea sau modernizarea infrastructurilor specifice pentru valorificarea durabilă a resurselor naturale și pentru creșterea calității serviciilor turistice, precum și promovarea potențialului turistic și crearea infrastructurii necesare pentru creșterea atractivității României ca destinație turistică.

Parteneriate europene între școli primare și gimnaziale

Cu două proiecte finanțate de Uniunea Europeană prin programul Socrates, Școala Generală nr. 95 din București a descoperit valorile europene și a avut ocazia unui schimb de experiență cu mai multe școli din spațiul comunitar încă din perioada de preaderare. Deși inițial sceptici că vor reuși să obțină finanțarea și că vor capta interesul unor școli europene pentru demararea unor proiecte în parteneriat, profesorii și elevii școlii culeg, acum, roadele unor proiecte de succes.

Camelia Moga

Este vorba de proiectele Equitas și Diamonds, pe care școala bucureșteană le-a derulat în perioada 2003 – 2006, cu un buget de aproximativ 6.400 de euro, fonduri obținute prin programul eu-

Foto: europa.eu

ropean de cooperare în domeniul educației – Socrates. Ambele proiecte au urmărit un schimb de bune practici între școala generală din România și școlile partenere cu învățământ primar și gimnazial din Portugalia, Germania, Marea Britanie, Spania, Germania, Polonia, Slovenia, Turcia, Lituania și Danemarca. În cazul proiectului Equitas, activitățile au avut ca scop educația pentru sănătate și mediu, în timp ce proiectul Diamonds s-a axat, cu precădere, pe educația civică și drepturile omului.

Ațiuni și beneficii concrete ale proiectelor

Pentru o comunicare eficientă în timpul activităților comune dintre școli, atât elevii, cât și profesorii au fost motivați să-și perfecționeze cunoștințele de limba engleză. De altfel, elevii școlii din capitală, chiar și acum, după doi ani de la finalizarea proiectului, comunică prin e-mail și leagă prietenii cu colegii lor din școlile europene, potrivit coordonatoarei celor două proiecte, Daniela Radu, învățător și lector universitar în Psihologie. Prin concursuri și dezbateri pe tema valorilor europene – familie, prieteni, petrecerea timpului liber, protecția mediului etc.– copiii s-au simțit

puși în valoare și stimulați să fie creativi, precizează coordonatorul de proiect.

Mai mult, prin schimbul de cadre didactice între școlile implicate în proiect, profesorii și învățătorii români au avut șansa unei afirmări profesionale și au pus bazele unor parteneriate bilaterale care se mențin și în prezent. Totodată, prin comparație cu metodele de predare și curricula întâlnite în diferitele școli europene, au găsit soluții și idei despre felul în care vor putea face cursurile mai atractive și mai utile. Școala bucureșteană a păstrat în program o oră de studiu opțională, pentru elevii care și-au dorit să continue activitățile demarate cu ocazia celor două proiecte.

„Noi suntem buni teoreticieni”, spune Daniela Radu. „În schimb, în străinătate activitățile școlare au caracter practic mult mai pronunțat, inclusiv în cadrul atelierelor de practică. Copiii învață acti-

vități concrete, de genul: să scrie, să gătească, să calce. Un exemplu în acest sens a fost școala din Germania, unde copiii au făcut prăjituri, le-au vândut, și cu banii obținuți au cumpărat cărți pentru bibliotecă”.

Cu perseverență, ai șanse să câștigi orice proiect

„În rândul cadrelor didactice persistă o atitudine negativă, dar le-am demonstrat că, respectând toate condițiile de eligibilitate, ai șanse să câștigi chiar și proiecte cu implicare internațională. E drept că un astfel de proiect presupune foarte multă muncă până la depunere. Trebuie să-ți găsești partenerii, să comunici mult cu ei înainte și să cazi de acord cu un plan de idei și de acțiune, dar și satisfacțiile ulterioare sunt pe măsură”, spune Daniela Radu. De altfel, nici experiența anterioară în proiecte cu fonduri europene a celorlalte școli implicate în proiect nu a fost de neglijat. „În Spania, există deja o politică educațională în realizarea de proiecte. Cu ajutorul coordonatoarei de proiect din Spania, am învățat că pentru finalizarea unui proiect de acest gen trebuie să fii riguros cu agenda și strategia pe care ți le-ai fixat-o și să faci totul la timp, pas cu pas”, a concluzionat ea.

Foto: europa.eu

Cercetare europeană prin ESPON 2013

Universitățile, instituțiile și serviciile de cercetare, publice sau echivalente, din Europa vor putea accesa, în curând, fonduri europene pentru activități de cercetare prin programul de cooperare europeană – ESPON 2013.

Camelia Moga

Comisia Europeană a aprobat programul ESPON 2013 pe 7 noiembrie, urmând ca în scurt timp să fie lansate solicitările pentru depunerea propunerilor de proiecte la care vor putea participa, în parteneriat, universități, instituții și servicii de cercetare din cele 27 de state membre ale UE, precum și cele patru nemembre, cu regim special: Elveția, Islanda, Liechtenstein și Norvegia.

ESPON (European Spatial Planning Observation Network) este un program de cooperare interregională care are ca obiectiv strategic sprijinirea elaborării politicii europene de coeziune teritorială atât prin furnizarea de informații, statistici, studii, analize, privind dinamica teritorială, cât și prin punerea în evidență a potențialului și posibilităților de dezvoltare a regiunilor și teritoriilor mai mari.

Beneficiarii nu contribuie cu finanțare proprie

Pentru perioada de finanțare 1 ianuarie 2007 - 31 decembrie 2013, pe teritoriul României, managementul financiar și tehnic al Programului ESPON 2013 va fi asigurat de Ministerul Dezvoltării Lucrărilor Publice și Locuințelor, în calitate de Autoritate Națională. Bugetul programului ESPON 2013 este asigurat din Fondul European de Dezvoltare Regională, iar la licitațiile de propuneri de proiecte pot participa doar beneficiarii eligibili care provin din minimum trei state participante la program, constituiți în Grupuri Transnationale de Proiect.

În cadrul programului, cofinanțarea națională se asigură din bugetul de stat, în timp ce participanții la proiecte nu contribuie cu finanțare proprie, costurile acțiunilor fiind acoperite 100% din fondurile nerambursabile. La nivelul proiectului se aplică princi-

piul Liderului de Proiect, ale cărui principale responsabilități vizează realizarea parteneriatului aceluși proiect, precum și dezvoltarea și implementarea proiectului.

Ațiuni finanțate în cadrul programului

Printre acțiunile eligibile finanțate de programul ESPON 2013 se numără: cercetări, studii integrate, analize tematice și scenarii despre condițiile-cadru ale dezvoltării regiunilor și teritoriilor mai largi, precum și studii de prognoză și de tendințe, construirea de baze de date la nivel european, legarea în rețea și instrumente științifice destinate a fi utilizate de către factorii de decizie în politica de dezvoltare regională etc.

Beneficiarii eligibili

Activitățile desfășurate în cadrul programului pot avea atât beneficiari

publici sau echivalenți, care activează în domeniul dezvoltării teritoriale și regionale, ce pot solicita finanțare doar în consorții multinaționale. Pe de altă parte, de rezultatele proiectelor inițiate prin programul ESPON 2013 pot beneficia, indirect, autoritățile publice sau echivalente de la toate nivelurile administrației publice, factori de decizie în elaborarea și implementarea politicii regionale și de coeziune.

Temele de cercetare propuse pentru prima rundă de solicitări de propuneri de proiecte (studii aplicative):

- Orașele și aglomerațiile urbane: funcționalitate și potențial de dezvoltare pentru asigurarea competitivității și coeziunii europene
- Oportunități de dezvoltare a diferitelor tipuri de zone rurale
- Fluxuri demografice și migratorii care afectează regiunile și orașele europene

Foto: europa.eu

directi, care primesc finanțare în urma participării la licitații, cât și beneficiari indirecti, care nu primesc finanțare, ci doar se bucură de rezultatele studiilor realizate.

În primul caz, sunt considerate entități eligibile universitățile, instituțiile și ser-

■ Schimbările climatice și efectele teritoriale asupra economiilor regionale și locale

■ Efectele creșterii prețurilor energiei asupra competitivității regionale

■ Evaluarea impactului teritorial al politicilor europene.

230,7 milioane de euro pentru pescuit (I)

Comisia Europeană ar putea aproba Programul Operațional pentru Pescuit în decembrie, consideră secretarul de stat în Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, Gheorghe Albu. Agenția Națională pentru Pescuit și Acvacultură (ANPA) a trimis Programul spre avizarea Comisiei Europene la sfârșitul lui iulie.

Claudia Pirvoiu

În perioada 2007-2013, România va beneficia de 230,7 milioane de euro din Fondul European pentru Pescuit (FEP), iar instituția care va gestiona aceste fonduri este ANPA. Contribuția națională este de 80 milioane de euro. În Program sunt stabilite cinci axe prioritare, în funcție de care se vor aloca fondurile disponibile prin program, respectiv modernizarea și menținerea flotei de pescuit la un nivel minim pentru exploatarea durabilă; dezvoltarea competitivității acvaculturii, stimularea măsurilor de interes colectiv în scopul atingerii obiectivelor politicii comune de pescuit; dezvoltarea durabilă și creșterea calității vieții în zonele pescărești și creșterea eficienței administrației.

AXA 1 – Măsurile de adaptare a flotei de pescuit

Principalul obiectiv este adaptarea flotei de pescuit la resursele disponi-

Foto: europa.eu

bile și accesibile și ajustarea efortului de pescuit în conformitate cu Politica Comună de Pescuit. Programul Operațional pentru Pescuit a reținut patru măsuri din cele cinci propuse de FEP.

■ Măsura 1.1: Încetarea activității navelor de pescuit (casare sau schimbarea destinației)

■ Măsura 1.3: Investiții la bordul navelor și selectivitate

■ Măsura 1.4: Pescuitul de coastă la scară mică

■ Măsura 1.5: Compensații socio-economice pentru gestionarea flotei
Contribuția publică alocată Axei 1 este de 30,8 milioane euro, din care 23,1 milioane euro provin din FEP,

iar 7,7 milioane euro de la bugetul de stat.

În ceea ce privește Măsura 1.3, FEP poate contribui la finanțarea echipamentelor și la modernizarea navelor de pescuit cu o vârstă de cel puțin cinci ani, fără a mări capacitatea navei.

Pentru investiții la bordul navelor cu o lungime totală mai mare sau egală cu 24 m, precum și al celor cu o lungime totală mai mică de 24 de metri, altele decât cele care practică micul pescuit costier, nivelul contribuției private este 60%, și ajutorul public 40%.

Pentru investiții la bordul navelor cu o lungime mai mică de 12 m (care practică micul pescuit costier),

nivelul contribuției private este de 40%, și ajutorul public este de 60%. Din ajutorul public, 45% provine din FEP, și 15% este acordat de Guvern. Pentru înlocuirea motoarelor vechi, contribuția privată este de 80%, iar ajutorul public, de 20%.

Prin Măsura 1.4 se urmărește o stabilizare a forței de muncă în zonă și dezvoltarea altor activități conexe, precum turismul. Operațiile eligibile ale acestei măsuri au un caracter colectiv și se adresează organizațiilor proprietarilor de nave și/sau familiilor de pescari implicați în viața economică a sectorului de pescuit. Primele acordate pentru această măsură reprezintă o sumă forfetară și globală în valoare maximă de 0,4 milioane euro. Pentru fiecare grup de pescari care a beneficiat de această măsură se acordă 0,05 milioane euro.

Măsura 1.5 are ca obiectiv sprijinirea pescarilor afectați de evoluția activităților de pescuit: oprirea definitivă a activității de pescuit a navelor, prin casare sau schimbarea destinației acestora.

Axa 2-Dezvoltarea competitivității acvaculturii

Pentru această axă, principalele trei măsuri vor fi:

■ Măsura 2.1: Măsuri pentru investiții productive în acvacultură

■ Măsura 2.2: Pescuit în apele interioare

■ Măsura 2.6: Investiții în procesare și marketing

Măsura 2.1. va sprijini acțiuni de investiții în construirea, extinderea, echiparea și modernizarea instalațiilor de producție pentru activitățile de acvacultură tradițională. Beneficiarii acestei măsuri pot fi agenții economici privați de dimensiuni micro, mici și medii, grupuri de întreprinderi, asociații sau organizații de producători și organisme publice sau semi-publice.

Contribuția publică va fi limitată, în general, la 60% din totalul investițiilor.

Măsura 2.5. va acoperi investiții pentru construcția, extinderea, echiparea și modernizarea facilităților de pescuit în apele interioare, cu privire la îmbunătățirea siguranței, a condițiilor de muncă, igienei și calității produselor. Beneficiarii vor fi pescarii în apele interioare, ca indivizi, și asociațiile de pescari. Contribuția publică va fi limitată la 60% din totalul investițiilor. Măsura 2.3 are ca obiective creșterea capacității existente a industriei de procesare și îmbunătățirea competitivității pentru produsele de pește procesate. Beneficiarii vor fi întreprinderi micro, mici și medii implicate în activitățile de procesare și comercializare a produselor obținute din pescuit și acvacultură. Contribuția publică va fi limitată, în general, la 60% din totalul investițiilor.

(Partea a doua a acestui articol, în numărul viitor)

Fermă ultramodernă construită cu fonduri SAPARD și bani câștigați în Italia

Unul din cele mai interesante proiecte dezvoltate în agricultura ieșeană cu fonduri de la Uniunea Europeană este, cu siguranță, complexul de îngrășare a porcilor din comuna Coarnele Caprii. Un ieșean care a muncit opt ani în afara țării s-a întors acasă și s-a apucat de investiții în agricultură.

Dragoș Comache

Într-o zonă foarte săracă din nordul Moldovei a fost ridicată una dintre cele mai moderne ferme din zonă. Proiectul este cu atât mai interesant cu cât luăm în calcul faptul că a fost

agricultură, domeniu ocolit în prezent de foarte mulți tineri, Mihai Popescu a muncit câțiva ani buni în Italia. În Peninsula a câștigat bani și experiență, apoi s-a întors în țară și s-a apucat de agricultură.

„Agricultură am învățat de la ai mei. Numai dacă iubești pământul poți investi în el”, spune Popescu. Pentru început, a vizat doar producția vegetală, afacerile lui întinzându-se în județele Iași și Botoșani. Ulterior, a vrut să sporească rentabilitatea afacerilor sale și s-a gândit că sectorul zootehnic este mult mai profitabil decât cel vegetal.

„Înainte de toate, am analizat rata profitului, și când am

pescu. Drumul de la idee la faptă nu a fost prea ușor pentru tânărul ieșean, însă pasiunea lui pentru agricultură și promisiunea unor profituri consistente l-au determinat să nu renunțe.

Muncă multă, rezultate pe măsură

În primul rând, întocmirea documentației pentru proiect l-a costat nu mai puțin de 50.000 de euro. „Documentația cred că bate la cântar 20 kilograme de hârtii”, a apreciat Popescu. În al doilea rând, pentru implementarea proiectului a trebuit să muncească vreo nouă luni. Investiția a

dicat la 1,2 milioane de euro. Jumătate din sumă a fost asigurată prin intermediul SAPARD, restul fiind obținut dintr-un credit bancar și din resurse proprii. „Am făcut un credit bancar de 550.000 de euro, cu o dobândă de 5,1% pe an și rambursabil în cinci ani”, spune Popescu.

Ferma Pig Farm, cum a fost denumită de tânărul investitor, cuprinde trei hale de producție în care sunt îngrășați 3.000 de porci pe serie. Aceștia sunt achiziționați când cântăresc 25 de kilograme și sunt vânduți către combinatul de procesare a cărnii Kosarom lași după trei luni, când ajung la circa 100-120 de kilograme. Capacitatea anuală a fermei de la Coarnele Caprii

este de 9.000 de capete, complexul fiind deservit de doar patru oameni: un medic veterinar, un electrician, un zootehnist și un „om de curte”.

„Purcii domnesc aici”

Munca lor nu este deloc extenuantă, întregul proces tehnologic fiind complet automatizat. Furajele folosite pentru îngrășarea porcilor sunt asigurate prin exploatarea celor 800 de hectare de teren arabil comasat în zonă, dintre care 250 de hectare se află în proprietatea Pig Farm. Ferma este una dintre din cele mai moderne din zona Moldovei, după cum susține Popescu, fiind construită după modelul unui complex zootehnic olan-

dez – Big Dutchman. Fiecare purcel are la dispoziție un metru pătrat; halele dispun de 72 de ferestre de climatizare, opt ventilatoare, podele cu încălzire centralizată. „Tot procesul tehnologic este asistat de calculator, inclusiv furajarea. Fiecare țarc are sistemul lui de evacuare a dejecțiilor, și fiecare purcel are suzeta lui. La geamuri există plase pentru tănțari, iar termoizolația este cu vată minerală”, a detaliat Cristian Matachi, juristul Pig Farm.

Chiar și furajele folosite la îngrășarea animalelor sunt speciale. „Purcii domnesc aici. Primesc furaje antistres, cu granulație mai mică și mai multe proteine. Un ciclu de îngrășare durează trei luni, timp în care porcii ajung la 120 kg. Din acest moment sunt preluați de Kosarom”, spune Matachi. În Italia, unde a muncit, după cum povestește, opt ani, Popescu a învățat ce înseamnă respectul față de muncă. A lucrat în construcții, și la un moment dat a înființat chiar și o firmă. „Eu i-am dus pe cei din Coarnele Caprii la Roma. Cu banii strănși acolo și cu sprijinul oferit de doi italieni, am făcut prima investiție la Albești, județul Botoșani”, încheie Mihai Popescu.

pus pe picioare de un tânăr de doar 32 de ani. Până să devină investitor în

văzut că-i vorba de 35% după doi ani, m-am convins că este rentabil”, a adăugat Mihai Po-

devenit funcțională abia la sfârșitul anului trecut. Valoarea totală a proiectului s-a ri-

DICȚIONAR FSC

Termeni legați de societățile comerciale

Gabriela **Gongorici**

Microîntreprinderi – întreprinderi care au până la 9 salariați și realizează o cifră de afaceri anuală netă sau dețin active totale de până la două milioane euro sau echivalentul în lei.

IMM – întreprinderi mici și mijlocii

Întreprinderi mici – întreprinderi care au între 10 și 49 de salariați și realizează o cifră de afaceri anuală netă sau dețin active totale de până la 10 milioane euro sau echivalentul în lei.

Întreprinderi mijlocii – întreprinderi care au între 50 și 249 de salariați și realizează o cifră de afaceri anuală netă de până la 50 milioane euro sau echivalentul în lei, sau dețin active totale care nu depășesc echivalentul în lei a 43 milioane euro.

Întreprinderi mari – întreprinderi care au peste 249 de salariați și realizează o cifră de afaceri anuală netă de peste la 50 milioane euro sau echivalentul în lei, sau dețin active totale care depășesc echivalentul în lei a 43 milioane euro.

Start-up – întreprindere creată de o scurtă perioadă de timp. În Uniunea Europeană sunt considerate start-up întreprinderile cu o vechime de până la 5 ani. Legislația românească prevede, însă, o limită de 2 ani.

Foto: europa.eu

Spin-off – definește o întreprindere a cărei activitate rezidă în aplicarea sau utilizarea rezultatelor activității de cercetare-dezvoltate din cadrul unei universități sau institut de cercetare.

Cluster – concentrare a unor întreprinderi, furnizori și instituții asociate, care acționează într-un anumit domeniu. Concentrarea poate fi geografică, pe sectoare de activitate, legată de utilizarea în comun a unor resurse etc.

Incubator de afaceri – structură care sprijină întreprinderi (de obicei start-up-uri) pentru a se dezvolta și a putea să se mențină singure pe piață. De obicei, în cadrul incubatoarelor de afaceri, întreprinderile incubate au la dispoziție, fără costuri sau la costuri mai mici, infrastructura și utilitățile necesare pentru dezvoltarea activităților lor.

Foto: europa.eu

Două posibilități de finanțare pentru energia eoliană

Pe fondul accentuării schimbărilor climatice la nivel global, Uniunea Europeană și-a propus un plan ambițios de reducere a consumului de energie realizată din surse convenționale (cărbuni, petrol, gaze etc.) și de creștere a producției de energie din surse regenerabile: eoliană, solară, geotermală etc. În acest context, România și-a propus, prin HG nr. 958/2005, ca în anul 2012 circa 33% din energia electrică consumată să provină din surse regenerabile.

Ciprian **Nicolae**

Un sprijin consistent pentru producătorii de energie din surse regenerabile, deci și de energie eoliană, va veni în perioada 2007-2013 prin fondurile structurale, respectiv prin Fondurile pentru Dezvoltare Rurală. Astfel, din fonduri structurale, prin intermediul Programului Operațional Sectorial Creșterea Competitivității Economice, Axa prioritară 4, Domeniul de intervenție 4.2, se poate primi finanțare de până la 10 milioane euro pentru: „modernizarea capacităților și realizarea de noi capacități de producere a energiei electrice și termice, pentru consumul propriu și/sau pentru furnizarea de energie în rețeaua de distribuție/utilizatorilor finali”.

Se finanțează cheltuieli legate de: achiziționarea și amenajarea terenului, construcții civile pentru echipamentele/instalațiile proiectului, echipamente, conectarea la rețelele de infrastructură, inclusiv la rețelele de distribuție, dacă este cazul ș.a.

Beneficiari eligibili sunt autoritățile administrației publice locale, întreprinderile mici, mijlocii și mari, precum și microîntreprinderile din mediul urban (exceptând întreprinderile

care obțin energie sau produc biocombustibil pentru a obține energie pe baza procesării produselor agricole listate în Anexa 1 la Tratatul de Instituire a Comunității Europene).

Din Fondurile pentru Dezvoltare Rurală, prin intermediul Programului Național de Dezvoltare Rurală, Măsura 312 „Sprijin pentru crearea și dezvoltarea de microîntreprinderi”, se pot finanța investiții în activități de producere și vânzare a energiei din surse regenerabile, inclusiv energia eoliană.

Cheltuielile eligibile vizează construcția instalațiilor, dotarea aferentă cu echipamente, achiziționarea terenului aferent construcțiilor în scop productiv în limita a 10% din valoarea eligibilă a proiectului, softuri, brevete, licențe etc. De asemenea, vor fi susținute costurile generale legate de întocmirea proiectului, precum cheltuielile cu arhitecții și inginerii, consultanța, studiul de fezabilitate, achiziția de brevete și licențe, în limita a 10% din totalul cheltuielilor eligibile ale proiectelor. Sunt eligibile pentru finanțare microîntreprinderile care își desfășoară activitatea în spațiul rural și care au cel puțin 50% dintre angajați persoane cu domiciliul în spațiul rural. Finanțarea primită se încadrează în regula „de minimis”, conform căreia microîntreprinderile nu vor putea primi mai mult de 200.000 euro pentru o perioadă de minimum trei ani fiscali.

Agenția de Plăți pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit (APDRP)

Potrivit variantei oficiale a Programului Național de Dezvoltare Rurală (PNDR), trimisă spre aprobare la Bruxelles, în perioada 2007-2013, România va avea la dispoziție, pentru sprijinirea creșterii calității vieții în satele românești, circa 9.970.800.000 euro (din care 8.022.504.745 euro provenind de la Uniunea Europeană, restul constituind contribuția națională a României). Prin Programul Operațional pentru Pescuit, vor putea fi acesați circa 307.600.000 euro, din care 230.700.000 euro de la Uniunea Europeană, restul fiind contribuție națională a României).

Gabriela **Gongorici**

Sumele disponibile pentru dezvoltare rurală și pescuit vor putea fi acce-

sate prin proiecte și numai după definitivarea cadrului instituțional specific, în cadrul căruia APDRP joacă rolul cel mai important – acela de gestionar al acestor fonduri. În calitate de agenție de plăți pentru PNDR, APDRP va avea următoarele responsabilități:

- verificarea, înainte de autorizarea plăților, a eligibilității cererilor de plată, a procedurilor de alocare a sprijinului, precum și a conformității cu regulile comunitare
- păstrarea unor evidențe contabile exhaustive și corecte privind plățile efectuate
- efectuarea verificărilor stipulate în legislația comunitară
- prezentarea documentelor de către beneficiari, în termenele și formatele prevăzute de regulile comunitare
- asigurarea accesibilității documentelor și păstrarea lor într-o manieră

care să asigure validitatea, legalitatea, precum și menținerea lor într-o formă completă de-a lungul timpului, inclusiv privind documentele electronice prevăzute în legislația comunitară. Structura organizatorică a APDRP include opt centre regionale de plăți pentru dezvoltare rurală și pescuit și câte un oficiu de plăți la nivelul fiecărui județ.

Se preconizează că, pentru utilizarea mai eficientă a fondurilor de dezvoltare rurală, proiectele (dosarele de finanțare) vor fi depuse la nivel județean, în timp ce evaluarea acestora, și apoi semnarea contractelor se vor realiza la nivel regional. Tot la nivel regional, beneficiarii de finanțare vor putea depune cererile plăți. Pentru mai multe detalii legate de APDRP, puteți consulta OUG nr. 13/2006 și www.apdrp.ro. Sursa: www.apdrp.ro

Foto: europa.eu

Mai multe proiecte, un singur beneficiar?

În acest număr al euROpeanului, răspundem unor întrebări venite din sectorul de afaceri și din cel al organizațiilor neguvernamentale.

Gabriela Gongorici

Un cititor ne scrie că „dorește să depună un proiect pentru finanțare nerambursabilă pentru o investiție ce vizează extinderea capacității de producție” și ar vrea să știe dacă este posibil să depună, în paralel, un proiect pentru finanțare nerambursabilă pentru „realizarea unei pagini web și conexiune broadband, precum și un proiect pentru consultanță managerială”.

Răspuns: Da, este posibil, atâta timp cât scrieți trei proiecte diferite pentru fiecare dintre activitățile menționate mai sus și respectați anumite cerințe, pentru care va trebui să dați declarații pe proprie răspundere, și anume:

- nu cereți finanțare pentru una și aceeași activitate prin două proiecte, respectând, practic, acea condiție pentru care dați declarație pe proprie răspundere, anume că ați luat la cunoștință faptul că dubla finanțare nu este permisă. Cu alte cuvinte, dacă prin proiectul care vizează extinderea capacității de producție prevedeți și realizarea unei pagini web, atunci nu mai puteți cere finanțare pentru acest lucru prin cel de-al doilea proiect.

- Valoarea finanțării: dacă proiectele pe care le faceți intră sub incidența schemei de ajutor de stat „de minimis”, nu puteți primi mai mult de 200.000 euro în trei ani consecutivi, cumulativ pe toate proiectele pe care ați primit finanțare. Pentru acest lucru va trebui să dați, de asemenea, o declarație pe proprie răspundere.

O altă cititoare, Lavinia Sautiut, care face parte din consiliul director al unui ONG din Oradea, ne scrie că în comunitatea din care face parte există o mare nevoie de implicare civică și ar dori să inițieze o campanie de promovare a voluntariatului. „Îmi puteți spune dacă putem accesa fonduri structurale pentru derularea acestei campanii, și sub incidența cărui program, a cărei axă și a cărei autorități de management cade această activitate?”, întreabă cititoarea.

Răspuns: Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane, gestionat de Ministerul Muncii și Solidarității Sociale,

Foto: europa.eu

prevede la Axa prioritară 3, domeniul de intervenție „Dezvoltarea parteneriatelor și încurajarea inițiativelor pentru partenerii sociali și societatea civilă”, posibilitatea finanțării unui astfel de proiect, în anumite condiții, respectiv prin cooperarea cu autoritățile locale în vederea promovării inițiativelor comune pentru dezvoltarea serviciilor de voluntariat. Desigur, condițiile exacte și detaliile legate de acest lucru vor fi disponibile odată cu publicarea Ghidului solicitantului pentru domeniul de intervenție respectiv.

Un alt cititor, proprietarul a 10 ha (10.000 mp) de teren într-o zonă foarte circulată (lângă un drum european), ne scrie că ar dori să dezvolte un complex format din pensiune, spălătorie auto, vulcanizare și benzinărie, în condițiile în care benzinăria există deja, dar trebuie modernizată. Stația PECO o avem deja, dar trebuie modernizată. „Cum aș putea să mă informez despre aceste Fonduri Europene?”, întreabă cititorul, care adaugă: „Am o societate înființată din 2001 (IMM), terenul și putere de muncă”.

Răspuns: Pentru a vă putea furniza un răspuns cât mai exact, este deosebit de important de știut dacă terenul este plasat în mediul urban sau în rural. Plecând de la premisa că terenul se află în mediul rural, puteți beneficia de fondurile pentru agricultură alocate prin Programul Național de Dezvoltare Rurală, gestionat de Agenția de Plăți și Intervenție în Agricultură. Proiectul se încadrează

în Măsura: 313 „Încurajarea activităților turistice”. Documentul, încă nefinalizat, este disponibil pe site-ul Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale. Astfel, prin acest program se pot finanța construcția și dotarea structurilor de primire turistice cu până la 15 camere, precum și construirea și modernizarea infrastructurii aferente capacităților de cazare, de felul sistemelor de apă/apă uzată, achiziționare de echipamente de producere a energiei din surse regenerabile etc.

Condițiile minime care trebuie îndeplinite sunt:

- Să vă desfășurați activitatea în spațiul rural
- Să prezentați un plan de afaceri
- Să nu fiți în dificultate financiară
- Scopul investiției să fie păstrat cel puțin 5 ani de la finalizarea proiectului
- Structurile de primire turistice rurale trebuie să fie conforme cu legislația națională în vigoare
- Construcția, modernizarea și extinderea clădirilor trebuie să păstreze arhitectura specifică locală și să se încadreze în prevederile PUG
- Pentru investițiile noi în structurile de primire turistice, suprafața de teren aferentă structurii de primire turistice trebuie să fie de cel puțin 1.000 mp
- Să prezentați toate avizele și acordurile necesare investiției respective, inclusiv cele de mediu.

Suma maximă care poate fi primită este de 200.000 euro.

ANALIZĂ DE OPINIE

Vasile Pușcaș:

„Există o foame de fonduri UE în domeniile cheie”

(urmăre din pagina 1)

„Observațiile mele sunt bazate pe ceea ce am constatat «în teren», având în vedere că multă lume mă întrebă despre programele de finanțare. Ceea ce am enumerat reprezintă, în opinia mea, o ierarhizare, nu neapărat o prioritarizare, aceasta din urmă fiind indicată, firește, de Cadru Strategic Național de Referință. La întrebarea dacă foamea de fonduri europene este mai mare în mediul privat sau în cel public, eu spun că există o foarte mare nevoie de bunuri și servicii publice. De aceea am folosit sintagma dezvoltarea rurală, iar nu agricultură. Trebuie create infrastructură, rețele de piață, servicii. Trebuie «să scoatem pe piață» mediul rural, altfel îl ținem în conservare. De aceea este nevoie de bunuri publice. Din acest punct de vedere, precum și din perspectiva mediului privat, competitivitatea mi se pare esențială.

Cred că instituțiile publice au apetit pentru a accesa aceste fonduri, chiar dacă și în acest punct aș nuanța: acele instituții publice care s-au dezbărat de mentalitatea bizantină și s-au adaptat la cea cu adevărat europeană.”

Ce sunt „rutele flexibile și personalizate”?

O cititoare a euROpeanului a dorit să afle ce înseamnă sintagma „Rute flexibile și personalizate”, menționată în documentele Programului Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane.

Gabriela Gongorici

Susana Geangalău, președintele Asociației Ecoforest Neamț, ne-a rugat să explicăm în ce constau „Rutele flexibile și personalizate”, conform Programului Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane (POS-DRU).

În ziua de azi, pe fondul creșterii rapidității cu care se produc schimbări la nivel mondial și ținând cont de volumul tot mai mare de informații pe care o persoană trebuie să îl analizeze și să îl gestioneze, pe de o parte, dar și ca urmare a creșterii continue a ratei șomajului la nivel eu-

Foto: europa.eu

ropean, pe de altă parte, se pune tot mai mult problema identificării unei posibilități prin care competențele

unui individ să poată fi evaluate și cuantificate, indiferent de modalitatea de dobândire a acestora: fie în

școală, prin intermediul educației formale, fie prin specializări și/sau calificări la locul de muncă, fie, pur și simplu, prin experiență dobândită pe parcursul vieții.

Având în vedere aceste aspecte, la nivel european a apărut un nou concept, și anume acela de a sprijini cetățenii în vederea unei mai bune poziționări a acestora pe piața muncii, prin crearea așa-numitelor „rute flexibile și personalizate”.

Acest concept presupune ca autoritățile statale, prin instituțiile lor cu atribuții în domeniu, să poată furniza cetățenilor servicii de orientare și consiliere pentru a le putea permite să-și aleagă traseul educațional și planurile de formare profesională prin indicarea, de exemplu, a cursurilor pe care trebuie să le urmeze pentru a dobândi anumite competențe sau pentru efectuarea unui „bilanț” al competențelor, în vederea unei mai bune „poziționări”

pe piața muncii. De exemplu, unei persoane cu o anumită specializare și experiență, care dorește să profeseze ca medic, i se pot identifica nevoile de pregătire formală necesare pentru a deveni medic.

De asemenea, crearea unei rute flexibile presupune și stabilirea unei modalități de recunoaștere și validare a învățării anterioare, a experienței dobândite pe parcurs sau acordarea dreptului de a ieși și a reintra în sistemul de învățământ, cu luarea în considerare a cunoștințelor și experienței dobândite pe parcursul vieții.

De exemplu, unei persoane care a terminat o școală postliceală în domeniul sanitar și care a profesat un anumit număr de ani, ar trebui să i se recunoască și să i se cuantifice cunoștințele și aptitudinile dobândite, în situația în care ar decide să urmeze cursurile facultății de medicină.

AGENDĂ

■ **3 - 5 decembrie 2007, Târgu-Mureș** – Curs: Fonduri Structurale și de Coeziune 2007-2013: Metodologia de pregătire a dosarului pentru finanțare. Termen-limită de înscriere: 27 noiembrie 2007. www.constrain.ro

■ **7 decembrie 2007** – Data-limită pentru finanțare oferită de Uniunea Europeană, Programul PHARE 2006 - Coeziune Economică și Socială – Dezvoltarea Resurselor Umane – Schema de finanțare nerambursabilă – Servicii Sociale. Realizarea unui sistem național de asistență socială bazat pe principiul egalității, care să rezolve problemele reale ale grupurilor vulnerabile în societate. Potențiali beneficiari: direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului de la nivelul consiliilor județene; serviciile publice de asistență socială sau compartimentele de asistență socială din cadrul consiliilor locale, instituții publice care au constituite compartimente/unități de asistență socială, ca de exemplu: spitale, școli, universități, penitenciare, poliție, mitropolii, episcopii. www.mmssf.ro

■ **7-9 decembrie 2007, Târgoviște** – Curs: Fonduri Structurale și de Coeziune 2007-2013: Metodologia de pregătire a dosarului pentru finanțare. Termen-limită de înscriere: 30 noiembrie 2007. În parteneriat cu lanlux Consulting. www.constrain.ro

■ **10 decembrie 2007, București** – Forumul Civic și de Afaceri pentru Stimularea Absorbției Fondurilor Europene, „Aventura utilizării eficiente a Fondurilor Structurale și exigențele sporite ale implementării unui management performant”, organizat de EuroLink – Casa Europei, în parteneriat cu World Trade Center, la sala New York a World Trade Center.

■ **10 - 11 decembrie 2007, Maastricht** – Seminar pentru sprijinul Comitetelor de Monitorizare ale Programelor pe Fonduri Structurale, organizat de European Institute of Public Administration (EIPA). Elemente-cheie: asigurarea calității și eficienței Programelor Operaționale, îmbunătățirea procesului decizional de aprobare a proiectelor, îmbunătățirea evaluărilor, a monitorizării și a acțiunilor de remediere.

■ **10 - 13 decembrie 2007, Strasbourg** – Sesiune plenară a Parlamentului European. Din subiecte de pe ordinea de zi: cotele TVA, siguranța aviației, recensământ, piața vitivinicola, buget general 2008, calitatea aerului.

■ **13 - 14 decembrie 2007, Bruxelles** – Consiliul European de Iarnă.

■ **15 decembrie 2007** – Data-limită pentru finanțare oferită de Uniunea Europeană, Programul Operațional Sectorial Mediu 2007-2013, Axa prioritară 4 - Implementarea Sistemelor Adecvate de Management pentru Protecția Naturii, Asigurarea unui management corespunzător al arilor naturale protejate și, implicit, stoparea pierderii biodiversității și a resurselor naturale. Potențiali beneficiari: administratorii și custozii arilor naturale protejate, APM-uri, ARPM-uri, autorități publice, ONG-uri, Institute de cercetare, universități, muzee. www.mmediu.ro

FOTOGRAFIA EDIȚIEI
- CONCURS -

Foto: Andrei Ghiurca / Pentru o capitală mai puțin poluată, primul pas este reciclarea

În locul fotografiei de mai sus se poate afla una trimisă de tine. Surprinde o imagine sugestivă pe teme europene. Fotografii origi-

nale, revelante pentru tematica propusă, vor fi publicate în paginile ziarului **euROpeanul**, în urma evaluării echipei editoriale. Dintre

fotografiile publicate, una va fi premiata. Așteptam cât mai multe propuneri pe e-mailul redacției: europeanul@chelgate.ro.

Miturile noastre toate...

„Legende” privind finanțările europene sunt o specie aparte de mituri legate de Uniunea Europeană. Informațiile greșit înțelese despre domeniul foarte tehnic al Fondurilor au prins teren pe imaginea de birocrăție excesivă acumulată în jurul UE.

Mit: Plățile către beneficiarii finanțărilor europene se vor face în euro.

Realitate: După cât s-a vorbit despre finanțările europene, de fiecare dată fiind vehiculate sume doar în euro (fie că este vorba de mii sau milioane), este greu ca în conștiința potențialilor beneficiari să nu apară ideea, greșită, conform căreia ei vor primi finanțarea în moneda unică europeană. Comisia Europeană gestionează fondurile structurale și de coeziune în euro, și alocările pe programe operaționale către România se fac tot în euro. Fondurile structurale și de coeziune primite de la Comisia Europeană vor fi păstrate în conturi din cadrul unor bănci comerciale. Pe de altă parte, contractele cu beneficiarii vor fi încheiate în lei (RON), iar plățile vor fi efectuate tot în lei. Resursele naționale

Foto: europa.eu

publice pentru cofinanțare vor fi ținute la nivel central, permițând plata cofinanțării odată cu plata aferentă fondurilor de la UE. Autoritățile locale vor asigura cofinanțarea direct. (Sursa: www.fonduri-structurale.ro)

Mit: „fondurile structurale pentru agricultură”

Realitate: Această sintagmă conține unul dintre cele mai frecvente mituri legate de finanțările europene. Fondurile destinate agriculturii sunt însă structurale. Fondul European pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală (FEADR) este un instru-

ment de finanțare creat de Uniunea Europeană pentru a sprijini țările membre în implementarea Politicii Agricole Comune. De acest fond nu beneficiază doar România, ci și alte state membre. FEADR reprezintă o oportunitate de finanțare pentru spațiul rural românesc, în valoare de aproximativ 12 miliarde de euro, începând cu 2007 până în 2013. PNDR, programul de postaderare finanțat din FEADR, va fi similar cu programul SAPARD (care a fost disponibil ca program de preaderare).

Adrian Lungu

TEST

Cât de multe știi despre fondurile structurale și de coeziune

1. Proiectul sau grupul de proiecte selectate de autoritatea de management, permițând realizarea obiectivelor unei priorități, se numește:

- acțiune.
- operațiune.
- fază.

2. România este împărțită în opt regiuni de dezvoltare, conform:

- Nomenclatorul Unităților Teritoriale Statistice (NUTS II).
- Nomenclatorului CAEN.
- Nomenclatorului localităților.

3. În care dintre variantele de mai jos există un fond care nu este legat de Fondurile Structurale și de Coeziune ale României?

- Fondul European de Dezvoltare Regională, Fondul de Coeziune.
- Fondul de Coeziune, Fondul European de Garantare Agricolă.
- Fondul Social European, Fondul European de Dezvoltare Regională.

Răspunsuri pentru întrebările din nr. 7: **1.** Structura din cadrul unei autorități publice centrale, responsabilă pentru gestionarea unui program operațional este autoritatea de management. **2.** Dacă sumele trec de la Autoritatea de certificare, prin intermediul unității de plată, către beneficiar, e vorba de o plată indirectă. **3.** Autoritatea Națională pentru Reglementarea și Monitorizarea Achizițiilor Publice este subordonată Guvernului.

Adrian Lungu

Publicație bilunară editată de Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Locuințelor

ISSN: 1842-6093

Adresa:
euROpeanul
str. Dr. Romniceanu nr. 7, sector 5, București
europeanul@chelgate.ro

Un proiect:

Redactor-șef: Ioana Morovan
Secretari generali de redacție:
Costin Ionescu, Adrian Lungu

Redactori: Dragoș Comache, Gabriela Gongoric, Ana-Maria Barbu, Camelia Moga, Adina Popescu, Anda Georgescu, Ciprian Nicolae, Adrian Vasilache,

Editori-colaboratori:
Cristian Pantazi, Dan Tăpălagă

Correspondenți locali: Eugen Măruță (Târgu-Jiu), Oana Burghelă (Iași), Gabriela Popa (Brăila), Innes Radu, Attila Biro (Cluj)

Editor foto: Dan Popescu

Fotoreporter: Dan Popescu, Petrică Pavel

Management proiect:
Manuela Preoteasa, Alexandru Lăzescu

Coordonator proiect MDLPL: Iulia Munteanu

Colaboratori din partea MDLPL:
Raluca Stroie, Roxana Savin, Ionuț Sandu

Coordonator proiect: Mirela Meită

Secretariat proiect: Diana Moroiianu

DTP: Dan-Petru Petrici

Corector: Carmen Lungu

Tipar: Marinex Print

Partener de conținut:

Notă: opiniile exprimate în „euROpeanul” aparțin echipei redacționale și nu exprimă, în mod necesar, poziția oficială a Ministerului Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Locuințelor.

www.mdpl.ro

Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Locuințelor mulțumește pentru sprijinul acordat în distribuirea ziarului **euROpeanul** următorilor parteneri: CFR Căători, METROREX, Aeroportul Internațional „Henri Coandă”, TAROM, camerele județene de comerț, consiliile județene, prefecturile, ADR-uri, centrele „EUROPA”